

АВТОРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ЯК АКТУАЛЬНА ЗАДАЧА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Єненко Є.С., Бабкова Н.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Останнім часом актуальність задачі визначення властивостей автора за його текстовими повідомленнями зростає. Це пов'язано не тільки з необхідністю автоматизації процесу встановлення авторства анонімних повідомлень, чи до цього часу невідомих авторів літературних творів.

Авторознавчою експертизою вирішуються ідентифікаційні завдання (щодо ототожнення особи автора тексту), а також діагностичні завдання (щодо умов, особливостей складання тексту, факту викривлення ознак писемного мовлення, місця формування мовленнєвих навичок, рідної мови, освіти автора документа тощо).

Л.В. Ажнюк, А.А. Кретов та інших науковців-лінгвістів у своїх працях з визначення авторства використовують більш широке поняття атрибуції тексту, що означає співвіднесення тексту відповідних йому атрибутів, до яких зараховується не тільки ім'я творця, але також жанр, час і місце створення тексту. Текст, авторство якого підлягає визначенню, звичайно називають анонімним. Якщо автор ставить своє ім'я під чужим твором, мова йдеться про плагіат. Іноді автор випускає свій твір у світ під псевдонімом й тоді ці тексти називають «псевдонімними». Існує величезне поле діяльності з атрибуції текстів у всіх трьох випадках.

В існуючих на сьогоднішній день системах, таких як «Лінгвоаналізатор», «Авторовед», «Стилеаналізатор» й «Атрибутор», для визначення авторства тексту застосовуються різні підходи з теорії математичної статистики, розпізнавання образів та теорії ймовірностей, алгоритми кластерного аналізу, нейронні мережі й інші. Системи відрізняються методом ідентифікації автора, засобом аналізу тексту, необхідним обсягом тексту і точністю.

Цікавими у науковому плані є дослідження тексту з метою автоматизації процесу виявлення додаткової інформації про стан здоров'я автора, виявлення його прихильності до вибору певних рішень.

Розв'язання цієї задачі є важливою складовою процесу консолідації інформації, отриманої із різнорідних джерел, з метою виявлення механізмів впливу зовнішніх факторів на досліджувані процеси в лінгвістиці, криміналістиці, історичній інформатиці, соціології та інших галузях людської діяльності, де вимагається багаторівневе перетворення даних у інформацію.

Інформаційні технології аналізу текстових повідомлень можуть бути успішно використані також в процесі адаптивного позиціонування сайтів в глобальному інформаційному середовищі.

Література:

1. Ажнюк Л.В. Типологія об'єктів лінгвістичної експертизи і методика їх дослідження / Л.В. Ажнюк // Мовознавство. – К., 2016. – С. 3-18.